

SIKKERHETSDATABLAD

Hardener RES

SDS i henhold til EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), Annex II-EU

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

Utgitt dato 27.11.2015

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Hardener RES

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Kjemikaliets bruksområde Hardener for vannbasert gulvlakk.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent

Firmanavn	Arboritec AB
Postadresse	Olof Wijksväg 9
Postnr.	SE-444 65
Poststed	Jörlanda
Land	Sverige
Telefon	0303-563 30
Telefaks	0303-563 32
E-post	post@arboritec.com
Hjemmeside	http://www.arboritec.com
Kontaktperson	Jörgen Kaldemark

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon I tilfelle ulykke ring:112 og forespørslers giftkontrollsenters.

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til R43,R52/53
67/548/EEC eller 1999/45/EC

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Alifatisk polyisocyanat:60 - 70 , Dipropylene glycol Dimethyl ether:30 - 40 %
Signalord	Advarsel
Faresetninger	H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Sikkerhetssetninger	P261 Unngå innånding av støv / røyk / gass / tåke / damp / aerosoler. P272 Tilsølte arbeidsklær må ikke fjernes fra arbeidsplassen. P273 Unngå utslipp til miljøet.

P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm.
 P302+P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann.
 P333+P313 Ved hudirritasjon eller utslett: Søk legehjelp.
 P363 Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt.
 P501 Innehållet/behållaren lämnas till godkänd mottagare av farligt avfall.

2.3 Andre farer

Andre farer For sprøyting se punkt 8.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Alifatisk polyisocyanat	CAS-nr.: 160994-68-3	Acute tox. 4;H332; Skin Sens. 1;H317; STOT SE3;H335; Aquatic Chronic 3;H412;	60 - 70
Dipropylene glycol Dimethyl ether	CAS-nr.: 111109-77-4 EC-nr.: 404-640-5		30 - 40 %

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Søk legehjelp ved ubehag. Gi aldri en bevisstløs person noe å drikke eller spise.
Innånding	Ha nok frisk luft.
Hudkontakt	Tilsølte klær må fjernes straks. VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann. Ikke bruk organiske løsemidler.
Øyekontakt	VED KONTAKT MED ØYENENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
Svelging	VED SVELGING: Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege ved ubehag.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger Ingen spesifikke symptomer.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling Ingen spesiell behandling er nødvendig.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slukkingsmidler

Passende brannslukningsmidler Bruk alkoholresistent skum, karbondioksid (CO), pulver. Ikke bruk direkte vannstråle / høytrykk.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer Brannen kan produsere tett sort røyk. Ved høye temperaturer dannes: Karbonmonoksid (CO), karbondioksid (CO₂), røyk og nitrøse gasser (NO_x).

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr Bruk åndedrettsvern.
 Annen informasjon Fjern alle tennkilder dersom dette kan gjøres på en sikker måte. Ikke la spillvann fra brannslukking renne ut i avløp eller vassdrag.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak Se punkt 7 og 8.

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Ved utilstrekkelig ventilasjon skal åndedrettsvern benyttes. Benytt brannbestandige / flammehemmende klær. Bruk påkrevd personlig verneutstyr Bruk kuldeisolerende hansker / visir / øyevern. Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. Unngå innånding av støv / røyk / gass / tåke / damp / aerosoler. Ved pustevansker, flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet. Søk legehjelp ved ubehag.
---	---

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Samle opp spill. Unngå utslipp til miljøet. Hvis produktet forurenses innsjøer, elver eller kloakkavløp, kontakt ansvarlige myndigheter.
--	--

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Begrens og samle spill med ikke-brennbar materiale f.eks sand, jord, vermikulitt eller kiselgur. Det forurensede området skal øyeblikkelig renses med et egnet rengjøringsmiddel. En mulig (brannfarlig) rengjøringsmiddel kan bestå av (volum): vann (45 deler), etanol eller isopropylalkohol (50 deler) og konsentrert (d: 0880) ammoniakopløsning (5 deler). Et ikke-brennbar alternativ er natriumkarbonat (5 deler) og vann (95 deler). Tiltsett samme rengjøringsmiddel til restene og la stå i flere dager inntil det ikke lenger reaksjon i en beholder uten lokk. Når denne fasen er lukkes beholderen og avhendes i henhold til lokale bestemmelser (se avsnitt 13).
--------------------------------------	---

6.4. Henvisning til andre avsnitt

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Personer med astma, allergier eller kroniske eller återkommande luftvägssjukdomar bör inte användas i någon process i vilken denna produkt används. undersökning av lugnfunctionen bör utföras regelbundet på personer som sprutar denna beredning. Damp kan danne eksplosive blandinger med luft. Unngå søl, hud og øyekontakt. Unngå innånding av støv / røyk / gass / tåke / damp / aerosoler. Unngå innånding av pussestøv.
------------	---

Beskyttende tiltak

Beskyttelsestiltak	Ta av forurensede klær og verneutstyr før du går et område hvor måltider er tatt.
Tiltak for å hindre brann	Damp er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet. Damp kan danne eksplosive blandinger med luft. Unngå at det dannes brannfarlige eller eksplosjonsfarlige konsentrasjoner av damp i luften, og unngå dampkonsentrasjoner som overstiger grenseverdier for yrkeseksponering. Ikke bruk i nærheten av åpen ild eller andre tennkilder. Bruk eksplosjonssikkert elektrisk utstyr. Produktet kan danne statisk elektrisitet. Jorde alltid ved overføring fra en beholder til en annen.
Ytterligere informasjon	Bruk aldri trykk ved tømning av beholdere. Dette er ikke en trykkbeholder. Personlig verneutstyr, se punkt 8.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares bare i originalbeholder. Oppbevares på et godt ventilert sted. Hold beholderen tett lukket. Oppbevares kjølig. Beskyttes mot sollys. Oppbevares tørt. Sørg til eksisterende arbeidslover. Oppbevares i henhold til gjeldende regelverk for brannfarlige varer.
Forhold som skal unngås	Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. — Røyking forbudt. Beskyttes mot sollys. Hindre uautorisert tilgang. Holdes unna oksidasjonsmidler, sterke alifatiske materialer og sterke syrer. Bruk bare verktøy som ikke avgir gnister

Betingelser for sikker oppbevaring

Lagringstemperatur Verdi: 5-20 grader Celsius

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Anbefalinger Skal ikke håndteres før alle advarsler er lest og

Spesifikke sluttbrukere

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Tiltaks- og grenseverdier

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Alifatisk polyisocyanat	CAS-nr.: 160994-68-3		
Dipropylene glycol Dimethyl ether	CAS-nr.: 111109-77-4 EC-nr.: 404-640-5	8 t.: 20 ppm	

8.2. Eksponeringskontroll

Forholdsregler for å hindre eksponering

Egnede tekniske tiltak Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Der der er praktisk mulig skal dette oppnås ved bruk av lokal avtrekksventilasjon og generelt godt avsug. Hvis dette ikke er tilstrekkelig til å holde konsentrasjoner av partikler og løsemiddeldamp under administrativ norm, må det brukes egnet åndedrettsvern.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern Bruk egnet åndedrettsvern med gassfilter A (brunt) hvis luftforurensningen overstiger akseptable grenser.

Masketype Ved sprøyting, bruker halv eller helmaske med partikkelfilter P2 (IIB) mot spray.

Håndvern

Håndvern Bruk kuldeisolerende hansker / visir / øyevern.

Hud-/ håndbeskyttelse, langvarig kontakt Vid opprepad eller langvarig kontakt använd handskar gjorda av t.ex. butylgummi.

Egnede materialer Beskyttelseskremer kan bidra til å beskytte huden, men bør imidlertid ikke påføres etter at eksponering har skjedd.

Øye- / ansiktsvern

Egnet øyebeskyttelse Bruk kuldeisolerende hansker / visir / øyevern.

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern Benytt brannbestandige / flammehemmende klær.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske.
Lukt	Svag
Kommentarer, Luktgrense	Ikke bestemt.
Kommentarer, pH (handelsvare)	Ikke bestemt.
Kommentarer, pH (bruksløsning)	Ikke bestemt.
Kommentarer, Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Ikke bestemt.
Kommentarer, Kokepunkt / kokepunktintervall	Ikke bestemt.
Flammepunkt	Verdi: 97 °C
Kommentarer,	Ikke bestemt.
Fordampningshastighet	
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke bestemt.
Kommentarer, Damptrykk	Ikke bestemt.

Kommentarer, Damptetthet	Ikke bestemt.
Relativ tetthet	Verdi: 1,1 g/ml Testmetode: ASTM 6450 Test temperatur: 23 °C
Løselighet i vann	ubegrenset
Kommentarer, Fordelingskoeffisient: n-oktanol / vann	Ikke bestemt.
Kommentarer, Dekomponeringstemperatur	Ikke egnet. vannbårne systemer
Kommentarer, Viskositet	Ikke bestemt. Påvirker ikke vurderingen.
Eksplorative egenskaper	ikke eksplosiv
Oksiderende egenskaper	ikke oksyderende

9.2. Andre opplysninger

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Ikke reaktiv.
-------------	---------------

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under anbefalte lagrings og håndtering (se kapittel 7).
------------	--

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Ingen farlige reaksjoner ved håndtering i henhold til Teknisk informasjon.
-------------------------------	--

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Ikke egnet
-------------------------	------------

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Holdes unna oksidasjonsmidler , sterkt alifatisk stoffer og sterke syrer for å unngå varmeutviklende reaksjoner.
----------------------------	--

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Ved høye temperaturer dannes: Karbonmonoksid (CO), karbondioksid (CO ₂), røyk, nitrogenoksider (NO _x).
-----------------------------	--

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent	Alifatisk polyisocyanat
LD50 oral	Verdi: > 2000 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte Kommentarer: Studier av jämförbar produkt.
LC50 innånding	Verdi: > 0,39 mg/l Forsøksdyreart: Rotte, female Varighet: 4 h Test referanse: damm/dimma Kommentarer: Konvertert punkttestimat akutt toksisitet 1,5 mg / l. Studier av lignende produkt.
Annen toksikologisk informasjon om komponenten	skadelig ved innånding
Hudkorrosjon / irritasjon, annen informasjon	Ingen hudirritasjon
CMR effekter	Kreftfremkallende: Inte mutagen i Ames Test.
Spesifikke målorgantoksisitet - enkelt eksponering	Kan orsaka irritasjon i luftvägarna.

Øyeskade eller irritasjon annen informasjon	Ingen øyeirritasjon
Luftveissensibilisering, ytterligere informasjon	Ingen lunge sensibilisering i dyrestudier.
Hudsensibilisering, ytterligere informasjon	H317: Kan orsaka sensibilisering ved hudkontakt (Underkategori 1B).
Kommentarer	<p>spesielle egenskaper/effekter: Vid overexosition i synnerhet ved sprutarbeten med isocyanathaltige lacker utan skyddsåtgärder finns risk för en koncentrationsberoende irriterande effekt på ögon, näsa, svlag och luftvägar. Fördröjt uppträdande av besvären och utvecklande av överskänslighet (andningsbesvär, hosta, astma) är möjligt. För överkänsliga personer kan reaktioner utlösas redan vid mycket låga isocyanatkoncentrationer, också under hygieniska gränsvärden. Långvarig eller upprepad kontakt kan orsaka garvning och irritation av huden.</p> <p>Djurförsök och andra undersökningar indikerar att hudkontakt med diisocyanat kan spela en roll vid isocyanatsensibilisering och luftvägsreaktioner.</p>
Komponent	Dipropylene glycol Dimethyl ether
LD50 oral	Verdi: 3 300 mg/kg Forsøksdyreart: Rat
LD50 dermal	Verdi: > 2 000 mg/kg Forsøksdyreart: rat
LC50 innånding	Verdi: > 5,25 mg/l Forsøksdyreart: Råtta Varighet: 4h

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Det finns inga tillgängliga data på produkten som sådan. Beredningen är bedömd och klassificerad enligt gällande EG-föreskrifter.
----------	---

Potensielle akutte effekter

Innånding	Baserat på egenskaperna hos isocyanat komponenter och av toxikologiska oppgifter om liknande preparat, kan denna produkt orsaka akut irritation och / eller sensibilisering av andningsorgan, vilket leder till en astmatiska tillstånd, väsande och tryck över bröst. Sensibiliserade personer kan därefter visa astmatiska symtom när de utsätts för atmosfäriska koncentrationer långt under det hygieniska gränsvärdet. Upprepad exponering kan leda till permanenta skador på andningsorgan.
Hudkontakt	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
Øyekontakt	Kan forårsake irritasjon av øye.
Hudkorrosjon / irritasjon, annen informasjon	Data mangler.
Aspirasjonsfare, kommentarer	For applikasjon se punkt 8.
Øyeskade eller irritasjon annen informasjon	Kan føre til irritasjon og midlertidig skade av øyekontakt.

Forsinket / Repeterende

Generell luftveiene eller huden sensibilisering	Gjentatt eller langvarig kontakt kan avfette huden og føre til ikke-allergisk kontakteksem og absorpsjon via huden.
Spesifikke målorgantoksisitet - enkelt eksponering	Data mangler.
Spesifikke målorgantoksisitet - gjentatt eksponering	Data mangler.

Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonstoksiske

Kreftfremkallende egenskaper, menneskelig erfaring	Data mangler.
Arvestoffskadelig virkning på	Data mangler.

kjønnceller, menneskelig erfaring

Reproduksjonsskader

Data mangler.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksisitet Ikke ansett for å være den økotoksisitet.

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent	Alifatisk polyisocyanat
Akutt akvatisk, fisk	Verdi: 28,3 mg/l Testmetode: LC50 Art: Danio rerio Varighet: 96 h Test referanse: OECD:s riktlinjer for test 203
Akutt akvatisk, alge	Verdi: > 100 mg/l Testmetode: ErC50 Art: Scenedesmus subspicatus Varighet: 72 h Test referanse: OECD TG 201
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: > 100 mg/l Testmetode: EC50 Art: Daphnia magna Varighet: 48 h Test referanse: OECD TG 202
Biologisk nedbrytbarhet	Verdi: 2 Testperiode: 28 days Testmetode: OECD TG 301 F Kommentarer: Ej lätt nedbrytbar.
Andre negative effekter	Isocyanat reagerar med vatten på ytan och bildar CO ₂ och en fast, ej vattenlöslig produkt med hög smältpunkt (Polyurea). Denna reaktion acceleras starkt genom tensider (t.ex. flytande tvål) eller vattenlösliga lösningsmedel. Polykarbamid är enligt de erfarenheter som föreligger inert och ej nedbrytbar.
Komponent	Dipropylene glycol Dimethyl ether
Akutt akvatisk, fisk	Verdi: > 1000 mg/l Testmetode: LC50 Art: Poecilia reticulata (Guppy) Varighet: 96h
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: > 1000 mg/l Testmetode: LC50 Art: Daphnia magna Varighet: 24h Test referanse: immobilisering
Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)	Verdi: 4 Kommentarer: Bioconcentration potential is low. Log Pow <3

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet Ej bestämd.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulasjon evaluering Ej bestämd.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Ikke bestemt.

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat Ikke klassifisert som PBT / vPvB ifølge gjeldende EU kriterier.

12.6. Andre skadevirkninger

Dette Sikkerhetsdatablad er utarbeidet i Eco Publisher (EcoOnline)

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Ingen kjente.
---	---------------

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Samle opp spill. Unngå utslipp til miljøet. Forlate Destroy henhold til lokale bestemmelser.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Avfallskode EAL	EAL: 08 Avfall fra produksjon, bearbeiding, distribusjon og bruk (PBDB) av beleggingsprodukter (malinger, lakker og glassemaljer), klebemidler, tetningsmasse og trykkfarger

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

Kommentar	Ikke farlig gods. Transport i samsvar med nasjonal lovgivning og ADR for vei, RID for jernbane, IMG for båt, og ICAO / IATA for luft. For fullstendig informasjon om transport, se transportdokumentet.
-----------	---

14.2. FN-forsendelsesnavn

14.3. Transportfareklasse(r)

14.4. Emballasjegruppe

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei
--------------------	-----

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Bulkttransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

lover og forskrifter	Klassifisering og merking av stoffer i henhold til direktiv 67/548 / EF, 1999-1945 / EC, se punkt 3. Klassifisering og merking av stoffer i henhold til forordning (EF) 1272/2008 (CLP), se avsnitt 3. Merkingen av produktet i henhold til EU-direktiv 67/548 / EF, 1999-1945 / EF henhold til punkt 2. Sikkerhetsdatablad er utformet i samsvar med kommisjonsforordning EU nr 1907/2006.
----------------------	--

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
---	-----

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Liste over relevante R-setninger (i avsnitt 2 og 3).	R43 Kan gi allergi ved hudkontakt. R52/53 Skadelig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H412 Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H332 Farlig ved innånding. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

Versjon	1
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Arboritec AB
Kommentarer	Informasjon om dette sikkerhetsdatabladet er basert på vår nåværende kunnskap og på gjeldende EU og nasjonale lover. Produktet skal ikke brukes til andre formål enn de som er spesifisert under punkt 1 uten at det innhentes skriftlige instruksjoner for håndtering. Det er alltid brukeren som har det fulle ansvar for å overholde kravene i gjeldende regelverk. Informasjon om dette sikkerhetsdatabladet er ment som en beskrivelse av sikkerhetskravene for produktet og ingen garanti for produktegenskapene.